

Asia: VN/1830/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi asevelvollisuuslain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain ja siviilipalveluslain muuttamisesta (reservin yläikäraja)

Lausunnonantajan lausunto

Asevelvollisuuslain muutosehdotuksista:

Suomen Reserviupseeriliitto ry (RUL) kiittää mahdollisuudesta lausua otsikossa mainitusta asiasta.

Suomen Reserviupseeriliitto kannattaa reservin yläikärajan nostamista 65 vuoteen. Liitto on esittänyt ikärajan nostamista useaan otteeseen ja pitää tärkeänä, että lakimuutos saataisiin voimaan viimeistään vuoden 2026 alusta alkaen. Uudistus yksinkertaistaa järjestelmää, kun jatkossa kaikkien reservissä olo ikäraja nousee 65 vuoteen.

Liitto korostaa, että reserviläisiä sijoitettaessa tulisi ensisijaisesti kiinnittää huomiota henkilön osaamisen ja todennettuun toimintakykyyn. Erityisesti joukkotuotantojoukkojen jälkeisissä jatkosijoituksissa ikä ei ole yhtä keskeinen sijoituskriteeri kuin osaamiseen ja toimintakykyyn pohjaava kyky luoda lisäarvoa joukoille. Yhä useampi kokenut yli 60-vuotias reserviläinen on hyväkuntoinen. Kokeneilla avainreserviläisillä on mahdollisuus tarjota puolustusjärjestelmäämme hyödyttävää osaamista ja näin jatkaa erikoisosaamista vaativissa tehtävissä. Liitto odottaa, että osoitetulla toimintakyvyllä ja osaamisella on jatkossa nykyistä merkittävämpi rooli sijoitettaessa reserviläisiä uusiin tehtäviin.

Kokeneilla reserviläisillä on vaativien sodan ajan tehtävien lisäksi paljon annettavaa kouluttajina niin Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen kuin Maanpuolustuskoulutus MPK:n tehtävissä. Yläikärajan nosto motivoi reserviläisiä jatkamaan näissä tärkeissä tehtävissä.

Liitto tiedostaa, että reservin yläikärajan nostamisella ei ole vaikutusta sodan ajan joukkojen kokoon, mutta mm. tuoreeseen puolustusselontekoon viitaten liitto toivoo, että Puolustusvoimien sodan ajan vahvuuden mahdollinen korottaminen otetaan pikaisesti tarkasteluun.

Lakiesitys on tarpeellinen ja tärkeä.

Suomen Reserviupseeriliitto toivoo, että lakiesitys saatetaan voimaan viimeistään esitetysti 1.1.2026.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta

Aaro Mäkelä

Janne Kosonen

Puheenjohtaja

Toiminnanjohtaja

Vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muutosehdotuksista:

Lakiesityksessä on terminologista epätarkkuutta. Esimerkiksi maininta (sivu 8), että tavoitteena on vahvistaa vapaaehtoiseen maanpuolustukseen osallistumista ilman laissa säädettyä ikärajaa, on harhaanjohtava. Laissa esitetyt ikärajat koskevat vapaaehtoisen toiminnan osalta vain Puolustusvoimien vapaaehtoisia harjoituksia (VEH). Pääosa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta tapahtuu PV:n ulkopuolella, eikä tässä toiminnassa ole ollut yläikärajoja aiemminkaan.

Nykyisessä ja myös uudessa lakiesityksessä on maininta (28 § Sitoutuminen koulutukseen ja tehtäviin): Suomen kansalainen voi antaa Puolustusvoimille kirjallisen sitoumuksen siitä, että hän osallistuu Puolustusvoimien vapaaehtoiisiin harjoituksiin sekä 23 ja 27 §:ssä tarkoitettuihin tehtäviin määrääjän, vähintään kaksi ja enintään kuusi vuotta kerrallaan. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen koulutus- ja tukitehtäviin sekä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestön tehtävään sitoutuva antaa sitoumuksen Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle. Sitoumuksen tekijän on oltava vähintään 18-vuotias.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöt ovat yhdistyslain alla toimivia kansalaisjärjestöjä. Näiden järjestöjen tehtäviin sitoutuvilla toimijoilla ei ole oman järjestötoimintansa osalta tarvetta tehdä sitoumusta Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle.

Siviilipalveluslain muutosehdotuksista:

Yhdenvertaisuuden kannalta on tärkeää, että samalla myös siviilipalveluslain mukaiset yläikärajat muutettaisiin vastaamaan asevelvollisuuden ja reserviin kuulumisen yläikärajaa.

RUL toivoo, että pikaisesti aloitetaan siviilipalvelusjärjestelmän kehittäminen, jotta palveluksesta saadaan selkeästi kokonaisturvallisuutta tukeva kokonaisuus, johon sisältyy sijoittaminen poikkeusolojen tehtäviin sekä kertausharjoitusten kaltaiset täydennys- ja jatkokoulutukset.

Kosonen Janne
Suomen Reserviupseeriliitto ry